

Klinisk medicin: Somatisk ohälsa och sjukdom

Clinical Medicine: Somatic Illness and Disease

7,5 högskolepoäng

7,5 credits

Ladokkod: 61SO01

Revision: 9.0

Fastställd av: Utbildningsutskottet 2015-08-28

Gäller från: HT 2015

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Medicinsk vetenskap (G1F)

Utbildningsområde: Medicin

Ämnesgrupp: Medicin

Förkunskapskrav: Följande avslutade och godkända kurser som ingår i sjuksköterskeprogrammets termin 1 och 2:

- Introduktion till vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad 15 hp
- Humanbiologi 15 hp
- Mikrobiologi och vårdhygien 4,5 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen behandlar människans vanligaste somatiska sjukdomar hos såväl barn som vuxna och äldre. Sjukdomarnas etiologi, patofysiologi och symtom studeras, liksom de vanligaste metoderna vid diagnostisering: kliniska undersökningsmetoder, klinisk kemi, fysik och radiologi. Vätske-, elektrolyt- och syra-basrubbnings behandling. I kursen ingår också de vanligaste metoderna för prevention, behandling och rehabilitering/habilitering, vilket inkluderar en översikt över den farmakologiska behandlingen vid somatisk sjukdom. Medicinska frågeställningar tas också upp inom kursens ram liksom fysisk aktivitet och kostens betydelse för uppkomst och behandling vid somatisk sjukdom.

Mål

Kursens syfte är att studenten skall utveckla sin förmåga att medverka och genomföra promotiv, preventiv, terapeutisk och rehabiliterande vård hos barn, vuxna och äldre i somatisk vård.

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för medicinska begrepp som är av betydelse inom sjuksköterskans kompetensområde
- beskriva etiologi, patofysiologi, symtom, diagnostisering och behandling till vanligt förekommande sjukdomar inom somatisk vård
- översiktligt beskriva den farmakologiska behandlingen vid olika somatiska sjukdomar
- redogöra för förberedelser, övervakning och eventuella komplikationer vid perioperativ vård.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- identifiera etiologiska riskfaktorer, redogöra för symtom, medverka i diagnostisering och behandling till vanligt förekommande sjukdomar inom somatisk vård
- identifiera ett normalt sjukdomsförlopp och handla vid komplikationer
- redogöra för lämplig handlingsberedskap vid akuta situationer
- tillämpa lagar, författningar och säkerhetsföreskrifter i relation till medicinsk vård och behandling
- tillgodogöra sig grundläggande klinisk forskning,
- skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses,

- visa ansvar för sitt eget lärande och utveckling inom professionen genom aktivt deltagande och patientsäkert handlande i vårdarbete.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- reflektera och kritiskt granska förhållningssätt som berör genus, ålder, etnicitet och kulturella aspekter i samband med somatisk sjukdom
- identifiera och reflektera över medicinsketiska frågeställningar.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar och seminarier.

Syftet med föreläsningarna är att ge en översikt på respektive område, belysa eventuella svårigheter och frågeställningar samt en hjälp med att strukturera innehållet för studenten. I seminarier sker en reflekterande bearbetning av föreläsningmaterial, kursens litteratur och övrigt innehåll.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

- Individuell skriftlig tentamen

Varje examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första examinationstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade ”uppsamlingstentamen”, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i prov, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Se högskolans riktlinjer för rättssäker examination samt akademispecifika riktlinjer för rättssäker examination på HBs webbplats.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper och färdigheter. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Kursutvärdering i relation till kursens mål genomförs. Resultatet av utvärderingen granskas av ämnes- och utbildningsansvariga och en kursrapport publiceras på akademins webbplats.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i Sjuksköterskeutbildning 180 hp.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.

Bilaga: Litteraturlista för Klinisk medicin: Somatisk ohälsa och sjukdom (61SO01)

(Litteraturlistan gäller fr.o.m. GSJUK14H)

Andersson, R. Jeppsson, B. Rydholm, A. (2012). *Kirurgiska sjukdomar*. Lund. Studentlitteratur. 330 sidor

Almås, H.(red)(2011). *Klinisk omvårdnad 1 och 2*. Stockholm: Liber. 75 s.

Bjålie, J, G., Haug, E. Sand, O. Sjaastad, Ø, V. (2007)*Människokroppen fysiologi och anatomi*. Stockholm. Liber. 10 s.

Ericson, E. & Ericson, T. (2012). *Medicinska sjukdomar*. Lund. Studentlitteratur. 500 sidor

Ericson, E. & Ericson, T. (2009). *Klinisk mikrobiologi: Infektioner, immunologi, vårdhygien*. (4:e upplagan). Stockholm: Liber. 120 s.

Hanséus, K., Lindberg, T. & Lagercrantz, H. (2012). *Barnmedicin*. Lund: Studentlitteratur. 100 s.

Janson, P O. & Landgren, B-M. (Red.). (2010). *Gynekologi*. Lund: Studentlitteratur. 80 s.

Larsson, M & Rundgren, Å. (2010). *Geriatriska sjukdomar*. Studentlitteratur. Lund. 189 sidor

Stokke, O. & Hagve, T. A. (Red.). (2011). *Undersökningar vid sjukdom*. Lund: Studentlitteratur. Valda delar 130 s.

Därutöver kan artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.
För övriga referenser till kursen, se studiehandledning.

2015-08-10 LEB/ila

Beredningsgruppen: 2015-08-13

Utbildningsutskottet: 2015-08-28